

OBSAH

Předmluva	13
Transkripční poznámka	17
Úvod.....	18
Co jsou kenaanské glosy	18
Vernakulární glosy ve středověkých hebrejských rukopisech	19
Struktura knihy	21
1. Kontexty a hlavní problémy kenaanských glos.....	23
1.1 Kontext historický: dějiny českých Židů do 14. století	23
1.2 Kontext jazykový: čeští Židé mezi jazyky	64
Exkurs: Inspirační role hebrejštiny v křesťanském prostředí.....	67
1.3 Kontext literární: učenost českých Židů a jejich literární produkce do 14. století.....	77
1.4 Dosavadní bádání o kenaanských glosách	88
1.4.1 R. Jakobson	92
1.4.2 F. Kupfer a T. Lewicki	121
1.4.3 M. Weinreich.....	124
1.4.4 P. Wexler	126
1.4.5 A. Kulik.....	129
1.5 <i>Proprium Kanaan</i>	142
1.6 Problém <i>kenaanského jazyka</i> (לשון כנען)	148
1.7 Funkce kenaanských glos.....	157
1.8 Kenaanské glosy v dochovaných středověkých hebrejských rukopisech	163
1.9 Otázka bohemicity glos.....	173

1.10	Otázka tzv. nejstarší české věty	181
1.11	Jeḳuṭi'el Zalman ha-Kohen a první nepřímé zmínky o zvukové stránce češtiny	189
1.12	Nejstarší užití češtiny pro ilustraci gramatických pravidel	198
1.13	Otázka české vrstvy v jidiš	209
2.	Pravopisná a jazyková charakteristika glos	212
2.1	Hebrejské písmo při zápisu češtiny	212
2.1.1	Písařské chyby	214
2.1.2	Chyby edic	222
2.1.3	Porušování ortografických zvyklostí hebrejštiny	228
2.1.4	Repertoár souhláskových grafémů	229
2.1.5	Zápis sibilant	231
2.1.6	Koncová a nekoncová pozice liter	234
2.1.7	Užití <i>rafe</i> a <i>dageš</i> pro signalizaci závěrové a úžinové výslovnosti	235
2.1.8	Distribuční pravidla <i>waw</i> a <i>bet</i> pro zápis /v/	235
2.1.9	Spřežky	236
2.1.10	Vokalizace	238
2.1.11	Zápis samohláskové délky	239
2.1.12	Srovnání s francouzskými a jidiš glosami	239
2.2	Hláskosloví	252
2.2.1	Stopa po koncovém tvrdém jeru	252
2.2.2	Svarabhaktické vokály u sonant	253
2.2.3	Změna <i>g</i> > <i>γ</i> > <i>h</i>	256
2.2.4	Změna 'a > 'ä a přehláska 'ä > ě	259
2.2.5	Změna čr /čř > tr /tř > stř	265
2.2.6	Asibilace 13. století	266
2.2.7	Přehláska 'u > i	267
2.2.8	Hláskas <i>f</i>	268
2.2.9	Disimilace šč > št'	269
2.2.10	Zachovávání konsonantických skupin	271

2.2.11	Regresivní asimilace znělosti	272
2.2.12	Záměna znělé a neznělé souhlásky	273
2.2.13	Protetické <i>j</i> -.....	274
2.2.14	Absence protetického <i>v</i> - před <i>o</i> -	275
2.2.15	Vkládání hlásek.....	276
2.2.16	Záměna znělých bilabiál	277
2.2.17	Asimilace artikulačního místa.....	278
2.3	Tvarosloví.....	279
2.3.1	Zastoupení slovních druhů	280
2.3.2	Podstatná jména	281
2.3.2.1	Cizí koncové plurálové sufixy	283
2.3.2.2	Hebrejský člen	284
2.3.2.3	Otázka kalkových překladů.....	286
2.3.2.4	Dochovanost některých starších tvarů	286
2.3.3	Přídavná jména.....	287
2.3.4	Zájmena.....	288
2.3.5	Slovesa	289
2.3.5.1	Reflexivní slovesa	290
2.3.5.2	Staré tvary u sloves	291
2.3.5.3	Konstrukce s <i>n/t</i> -ovými přičestími...292	
2.3.6	Neohebné slovní druhy	292
2.4	Slovotvorba a lexikologie.....	294
2.4.1	Slovotvorba	294
2.4.2	Lexikologie	295
2.4.2.1	Paradigmatické vztahy v lexikonu ...295	
2.4.2.2	Syntagmatické vztahy v lexikonu300	
2.4.2.3	Popis významu u kenaanských glos.....	301
2.4.2.4	Původní podoby slov.....	302
2.4.2.5	Slova nedoložená ve staré češtině....303	
2.4.2.6	Významy nedoložené ve staré češtině	305
2.4.2.7	Nejstarší doložení formy nebo významu ve staré češtině	305

2.4.2.8	Germanismy a latinismy	307
2.4.2.9	Sémantické okruhy.....	310
2.5	Skladba	310
2.5.1	Větné členy	311
2.5.2	Slovosled.....	312
2.5.3	Negace.....	313
2.5.4	Útržky přímé řeči	313
2.6	Textové začlenění kenaanských glos.....	315
2.6.1	Marginální glosy	315
2.6.2	Textové glosy	316
2.6.3	Srovnání s bohemiky v latinských textech před 14. stoletím.....	322
2.7	Náhled na propriální sféru.....	328
2.7.1	Antroponymie	329
2.7.2	Toponymie	335
3.	Slovník kenaanských glos.....	357
3.1	Stručný abecední přehled všech apelativních glos ...	357
3.2	Glosy u Jiṣḥaḳa ben Mošeho (kol. 1180 – kol. 1250)	402
3.3	Glosy u Avrahama ben 'Azri'ela (vrchol činnosti v 1. pol. 13. stol.)	504
3.4	Glosy z <i>Maḥzoru norimberského</i> (1331)	570
3.5	Glosy u ostatních autorů.....	583
3.5.1	Geřšom ben Juda (960–1028/1040).....	583
3.5.2	Natan ben Jeḥi'el (1035–1102).....	587
3.5.3	Šlomo Jiṣḥaḳi zv. Raši (1040–1105).....	589
3.5.4	Josef ben Šim'on Ḳara (kol. 1050 – kol. 1125).....	598
3.5.5	Eli'ezer ben Natan (kol. 1090 – kol. 1170)...	624
3.5.6	Binjamin ben Jona z Tudely (2. pol. 12. stol.).....	626
3.5.7	Ḥajim ben Jiṣḥaḳ Or Zarua' (okolo pol. 13. stol.).....	628
3.5.8	Me'ir z Rothenburgu (kol. 1215 – 1293)	633

3.5.9	Ja'akov ben Ašer (kol. 1270 – kol. 1340)	637
3.5.10	Anonymní komentáře (13.–14. stol.)	643
3.5.10.1	Mnichov, Cod. hebr. 346	643
3.5.10.2	Oxford, Ms Opp. 170	646
3.5.10.3	Oxford, Ms Opp. 172	647
3.5.10.4	Parma, Ms. Parm. 3507	648
4.	Edice Jakobsonových rukopisných studií	729
4.1	Rukopisná studie o jazyce kenaanských glos	729
4.2	Rukopisná studie o českožidovském písemnictví	785
4.3	Přednáška o jazycích v diaspoře	793
	Dodatek: Jakobsonovo bádání o kenaanských glosách v archivech komunistické Státní bezpečnosti	814
5.	Příloha	817
5.1	Ukázky rukopisů	817
5.2	Ukázka Jakobsonových materiálů týkajících se kenaanských glos	831
	Zkratky	837
	Bibliografie	841
	Rukopisy	841
	Sekundární literatura	843
	O autorech	887
	Summary	889
	Zusammenfassung	891
	Rejstřík kenaanských glos, vlastních a obyvatelských jmen (hebrejským písmem)	893
	Rejstřík kenaanských glos, vlastních a obyvatelských jmen (latinkou)	897
	Jmenný rejstřík	901
	Věcný rejstřík	907